

पूर्वेली मगर

जीहीच ज्याच ठोक् ज्यानाड

मगर, नेपाली र अंग्रेजी तीन भाषामा

मातृभाषा पिपल पुस्तकको बारेमा

यो ग्रन्थमाला भाषानुभव विधिबाट तयार गरिएको हो। यस विधिमा लेखकले आफ्नो अनुभवको कथालाई आफ्नै मातृभाषामा तयार पार्दछ।

यस किसिमका कथाहरू सत्य घटनामा आधारित हुनुका साथै गाउँका मानिसहरूको अनुभवसँग मेल खाने र आफ्नै मातृभाषामा लेखिएको हुनाले उनीहरूले यसमा बढी चासो लिन्छन्। वास्तविक अनुभवको घटनाबाट बनेका यस्ता कथाहरू पढ्दा नव साक्षरहरूले पछि आउने घटनाको अड्कल पहिले नै पाउँछन् जसबाट उनीहरूको आत्म विश्वास र वाचन प्रवाह बढ्दै जानुको साथसाथै आफ्नो मातृभाषा संरक्षण र संवर्द्धन हुने हुनाले यसको छुट्टै महत्व रहेको छ।

यो ग्रन्थमालाले नव साक्षर पाठकहरूलाई बोली-चालीको भाषाबाट कुशलतापूर्वक किताबी भाषामा लैजान चाहन्छ। जब उनीहरूमा पढ्ने बानी बस्दै जान्छ, परिष्कृत शैलीका नयाँ नयाँ लेखहरू पनि पढ्न सक्ने हुन्छन्।

प्रत्येक शीर्षक छुट्टा छुट्टै भएतापनि यस ग्रन्थमालामा प्रयोग भएका भाषाका विभिन्न रूप, शैली र संरचनाको माध्यमबाट नव साक्षर पाठकहरूले आफ्नो भाषाको विकास गर्न सक्दछन् भन्ने विश्वास गरिएको छ।

प्रकाशक: मातृभाषा केन्द्र नेपाल

ISBN 978-9937-533-79-9

ग्याच रड - पट्ट डेनाड सजीलो
प्याजी रड - चेचेसजा सजीलो
नीलो रड - चेक्जा सारो
फीच रड - सेहेमजा पढेस्की वार्चकोलाक्

Copyright © Mother Tongue Centre Nepal

Language : **Eastern Magar**
Language Title : **Jeeheecha Jyaacha Thok Jyaanaang**
Author : **Vijay Lungeli Magar**
Nepali Title : **Guliyo Mithaai Khaandaa**
English Title : **Eating sweets**
Artist : **Ratan Ale**
First Edition : **2013**
Copies : **500**
Publisher : **Mother Tongue Centre Nepal**
Email : **purbeli_laaphaa@yahoo.com**

ISBN: 978-9937-533-79-9

The format for this Pipal Pustak book, as well as the Pipal Pustak series, originated with the United Mission to Nepal (UMN).

मगर ढूटोऊ रीक्च टरीका

मगर भाषाको लेख्ने तरीका

मगर ढूटोऊ रीक्च टरीका	खस कूरोऊ रीक्च टरीका
ड (डेट)	ड्ह (ड्हेट)
न (नड्ले)	न्ह (न्हड्ले)
म (मे)	मह (म्हे)
य (योक्की)	ह्य (ह्योक्की)
र (रा)	रह/ह (र्हा/हा)
ल (ला)	ल्ह (ल्हा)
व (वाकी)	ह्व (हाकी)

मगर टरीकई:

क्ष, ष, श, मारीक्की।

त, थ, द, मारीक्की। ट, ठ, ड, ढ माट्रई रीक्की।

ऐ, औ मारीक्की (डई, डोऊ लेखान रीक्की)।

इ, उ मारीक्की। ई, ऊ माट्रई रीक्की।

रेफ (गर्छु डेच सब्डाड रीक्च लेखान) मारीक्की।

मीहील चेम माट्रई अच्छेर्को जोडीकी

(कान्को मारीक्न, कान्को डेम रीक्की)।

जीहीच ज्याच ठोक् ज्यानाड

बीठा बीठा जाटार वाच लाफाकई
याहाच जीहीच ज्याच ठोक ज्यानाड काट
रेन्जई डूख डूप्च सट्य कठा।

चीट्रकारोऊ म्यार्मीन : रटन आले

ISBN: 978-9937-533-79-9

डोऊ ईम सर्लाही जील्लोऊ काट सेहेच
लाङ्घाड पर्ले। कालोऊ लाङ्घा खेरेप काट
मजूड जङ्गल् लेया। होसे जङ्गलाड
साप्फी सेहेच-सेहेच खाल्खालोऊ सीडोऊ
म्यार्टूमको, सेहेच सार्को वाट्न डूच
डूप्नन्या। ग्वाजाकईर चीरीबीरी-चीरीबीरी
जाट्चई लीड्च सेकी होटई डोस्की डूप्नाड
मीमन साप्फी न माराङ्ग्नन्या।

लाफाकोखाटा जङ्गलाड सीड गोहोकी,
घाँस चेकी नूड्च जाट्नीया। होटई जङ्गलाड
खाल्खालोऊ स्याच मीस्या ढूमर ज्याच
जाट्नीया। सेन्खाल च खोलाड नूवार डीस्या
घोमन्या। होटई सेन्खाल चहीं खूर्लीक्
डाप्न व़ाच जाट्न्या। ईजाट्न न डोऊ जजा
ऊमेर केलून नूवा।

कायाकोऊ बाट हो ईसे। डा
लाफाकोखाटा लाङ्घोऊ खेरेप काट मार्जा
बजारकी डोस्की डेम नूँवा। होटई बजाराड
टाहाच नूईड सेन ईलाक् सेन आलाक् जाट्की
ठाला। कान बूली लाफाको लेया। होटोबाटे
नीस-नीस जाना खाटार बजार छेराहा। चोमू
पट्ट लाफाको काट ठावाड न डूप्की अटयोके

डेम काट डोकान्की चीनो डा। होटई काट
लाफाखाटा बजार भीट्री नूँवा। साटा डीनाड
कायाक् बाहाच हाट बजार छान्चबाटे
बजार्याकूड साप्फी न घूँईचो लेया। कान्कूरी
टेम्च जजाको लेचबाटे बाड्सो भर्मीकूड
मीघीडीड केलाहार ईलाक्-आलाक् जाट्की
पा।

होटई कान लाफाकूरी गोमानोऊ
ग्वाजाको लेखा घरी ईलाक् घरी आलाक्
हूरूरु जाट्चई खेरा। होसे बेला नाम्बीक्की
पामन लेया। कान्कूरी लाफाको पईलेऊ चीनो
डाच डोकानाड राहार भेला छान्की ठाला।
लाफाकई लाहा-लहोऊ मीहूटाड छेना ही-
हीको बूवार टाराहा। होटई होसे लाफाकई
डाकी डोसार छेना ही-ही खास्खूस जाता।

ईडीकाड न काट लाफई डेया, “यो ईसे जीहीच मीठाई ज्योऊ” डेम डोऊ मीहूटाड काम याहा। डईर हट्टन पट्ट मेडेराड क्वाप काकी क्योटा। साँच्ची न होसे साप्फी जापच लेया। डई मेलेट फोडोक्न-फोडोक्न ज्या। डई जापनजा ज्याच डाडार होसे लाफाकई डाकी, “चेक् ज्योऊ, चेक् ज्योऊ” डेम चेक् ज्याकी याहा। होसे ज्याच ठोक् साप्फी जापचबाटे डईर साप्फी ज्या।

ज्याम भ्याच कालाप्तराड डोऊ
मीटूकाड कूट-कूट सेया। होटई डोऊ मीटालूर
माङ्की ठाला। काट्छीन लकीड ही छाना
छेना, डाकी साप्फी न मेरेस राहाकी पा। होटई
डई लोहो मेडेर हूप्चई डाला-डाला काट न
“खीटीटी-खीटीटी” रेटा। लाफाकई डेया,
“अई भर्मी, हन नाङ्की ही छान्न न ले?
नाड च नाङ्ला काट्न रेट्की ठाला ट?”
डेयार मेखूरीक् र सीम-सीम रेटा।

होडीक् बेला डाकी चहीं मीटालू माडार
पट्ट न ठोक्को छेराहाच लेखा डाडा। डोऊ
चेचेस जाट्चई होस माटा। लाफाकई छेना ही-
ही डेचई डाकी खीसीडीया। होटई डई
लाफाकोलाक् बजाराड न च्याक् डासार
खेर्न-खेर्न ईम्लाक् टाराहालेसा। ईम्लाक्
टाराहानाड डोऊ चेचेस्जा होस लेया।

होस्नीक् माघे संक्रान्ती लेचबाटे मोये च्वाँई रोटो जोमन लेया। डाकी साप्फी मीटूक् रईसीनाड लेखा छाना। “मोई डाकी साप्फी मीटूक् रन्छेया। हीर याहानी न” डेम डई ज्याच ठोक् डेहा। मोये डाकी, “लू, लू, ज्योऊ ज्योऊ” डेचई रोटो ज्याकी याहा। डई बाँडाटर रोटो ज्याच ठाहा डीनाहा। होटई ही-

ही छाना, डई पट्ट न ठाहा डीन्की डास्लेसा।
होटई डई रोटो ज्याच-ज्याच जाट्लेसा।
माडाकन न कासूराड डोस्न डूलेसा। डाकी
होड्च छान्च डाडार पट्टको खूब
बीरीहीलेसा। होस मालेम-मालेम न डई १५
वटा रोटो ज्याम भ्यालेसा।

ईमूड पट्टकई, “अई, हन छीनीड
नाड्की ही छाना हाँ, ही छाना?” डेम खूब
डाकाक्की पालेसा टर डा चहीं हीरन
माडाक्न न डूलेसा। होस्नीक् डा हीर
डाक्की मायोक्न न मीस्लेसा। होटई
पीऊँराक् डा गोराक् चेक् अबेला सोलेसा। डा
सोनाड डाकी होडीक् सेहेमजा होस मालेया।

डाकी याङ्च छान्च डाडार डोऊ बोई-मोईको
लाङ्घालाक् ऊसा पाकी डेम नूँलेसा। होटई
लाङ्घाड डूप्च ही-हीको ऊसा खासार डाकी
कास्लेसा।

होटई नाम्बीक्की पाच बेलाड बल्ल-
बल्ल डोऊ होस फोलेसा। होस राहानाड् र डा
होडीक् सेहेमजा डाक्की न मायोक्नीया।
“नाड टीस्यामीड सू-सूखाटा गेस्की नूँङ्न्या
हाँ?” डेम मोई-बोये गीना। “माक्च लाङ्घूड
लाफाकोखाटा बजार बाहाच डोस्की
नूँङ्न्या” डेम डई होड्डीया। बोई
होसेलाफाकोलाक् डूप्की डेम लाङ्घालाक्
नूँवा।

बोये होसे लाफाकोलाक् होम्चई, “लोऊ,
 बाबूको टीस्यामी नाखूरकई ही-ही जाता,
 डाकी पट्ट कूरा सेटाक्नी ट” डेम गीन्लेसा।
 लाफाकईर बोईखाटा बीरीचई पट्ट कूरा
 डेलेसा। होटई बल्ल ठाहा डीनाहा, होसे
 लाफाकई भूकडीयार डाकी च जीहीच
 मीठयाड भाड डेच मोरोक्च मोलोकार टी
 कास्नेसा।

कालोऊ लाङ्घालाक् बूढा बाजूकई
डेनाङ लेखा, “ज्याकी डूपा डेयार क्वाप
माकाकी, डेकी डूपा डेयार प्याच्च माडेकी
होटई डूकी डूपा डेयार ठ्याच्च माडूकी टा”
डेच कूरा डई खूब आर्मेटा। छीन्पीन्र होसे
बजाराङ नूवा डेनाङ रेन्जा बेलाङ छान्च बाट
टीस्यामीङ लेखा न सेले।

ईसे कठा रीक्च भर्मीओ म्यार्मीन
बीजय लूङ्गेली मगर हो। आस्कोऊ ईम् सर्लाही
जील्लोऊ सङ्करपूर डेच लाङ्घाड पर्ले। छीन्पीहीन
आस्को चीटवनोऊ काट क्याम्पसाड पढेसाक्च
काम् जाट्ले। होटई रेडीयोआड कार्यक्रम
क्योटाक्चर जाट्ले।

गुलियो मिठाइ खाँदा

मेरो घर सर्लाही जिल्लाको एउटा रमणीय गाउँमा पर्छ।
हाम्रो गाउँ धेरै रमाइलो छ। गाउँ नजिकै एउटा सुन्दर घना
जंगल पनि छ। पहिले पहिले त्यस जंगलमा धेरै प्रकारका
रूखहरू, जंगली फूलहरू पाइन्थ्यो। यति मात्र होइन
कहिलेकाहीँ चराचुरूङ्गीहरूले चिरविर- चिरविर गर्दै गीत
गाइरहेको पनि सुन्न पाइन्थ्यो। यस्तो दृष्य हेर्न र सुन्न पाउँदा
मनै प्रफुल्ल भएर आउँथ्यो।

साथीहरूसँग जंगलमा दाउरा बटुल्न, घाँस काट्न र
जंगलमा फल्ने विभिन्न फलफूलहरू टिपेर खान जाने गर्दथ्यौँ।
साथीहरूसँग कहिले माछा मार्न त कहिले गुलेली खेल्न
जान्थ्यौँ। यसरी नै मेरो किशोर अवस्थाका दिनहरू बित्दै गयो।

एकदिनको कुरो हो, म र मेरा साथीहरू गाउँ नजिकै
रहेको एउटा सानो हाट बजारमा घुम्नका लागि भनी गयौँ।
बजारमा पुगेपछि हामी २-२ समूहमा विभाजित भई यताउता
घुम्न थाल्यौँ। हप्ताको एक पटक लाग्ने हाट बजार भएर होला,
मानिसहरूको घुइँचो उत्तिकै थियो। कदमा साना र होचो भएर
होला हामी अग्ला-अग्ला मानिसहरूको माभै-माभबाट
छिचोल्दै घुम्न सहज हुन्थ्यो।

यसरी नै हामी कुखुराका स-साना चल्लाहरू भैं घरी
यता घरी उता हुरुरर गर्दै दौडिरह्यौँ। साँभ पर्न लागेको थियो।

हामी समूहगत रूपमा जहाँबाट छुट्टिएका थियौं, त्यहीँ ठाउँमा गएर बसेर एक अर्कालाई कुर्न थाल्यौं। साथीहरू एक-एक गर्दै आइपुगे। ती साथीहरूमध्ये म अलिकति सोभो स्वभावको थिएँ। साथीहरूले आ-आफना हातमा खै के कुन्नी, के-के बोकेर ल्याए। केही साथीहरू मतिर हेर्दै खुस्-खुस् कानेखुसी गर्दैथिए।

त्यत्तिकैमा एकजना साथीले मलाई, “ए साथी ला यो गुलियो खानेकुरा खा त!” भनी मेरो हातमा केही कुरा थमायो। मैले पनि केही बिचार नगरी हत्त न पत्त क्वाप खाईहालें। त्यो खानेकुरा साँच्चै नै मिठो अनि गुलियो भएकोले मैले जिब्रो पड्काई पड्काई खाएँ। साथीहरूले, “ला, ला अभै खा।” भन्दै थपिदिए। मैले पनि साह्रै मिठो लागेर रमाई-रमाईकन खाएँ।

उक्त गुलियो मिठाई खाएको केही बेरपछि मलाई पेटमा अलिक अप्ठ्यारो महशुस भएर आयो। केही समयपछि मलाई त्यसै-त्यसै हाँसो उठेर आयो। त्यसपछि हातले मुख छोप्दै एकलै खितित्त-खितित्त गरी हाँस्न थालें। साथीहरूले, “ए मान्छे, हैन तँलाई के भयो भन् त, किन त्यसै एकलै हाँसेको ?” भन्दै एक अर्कामा खासखुस गर्दै मलाई खिज्याउँदै उनीहरू पनि गललल हाँस्न थाले।

मलाई रिङ्गटा लागेको जस्तो कस्तो-कस्तो हुँदै गयो। भूइँ आफैं हल्लिएको जस्तो अनि दायाँ-बायाँका सबै बस्तुहरू घुम्न थालेको जस्तो देख्न थालें। एकछिन पछि त ममा होश

हराउँदै गएको जस्तो हुँदैगयो। साथीहरू खै के-के भन्दै
हाँसिरहेका थिए। त्यसपछि म ती साथीहरूलाई त्यहीं छोडी
एकलै घरतिर दगुर्दै गएँ। अनियन्त्रित भइ घरी-घरी म बाटोमा
लड्न पनि पुगें। यसरी जसोतसो गर्दै घाम डुब्न लाग्दा म घरमा
पुगें।

माघे संक्रान्तिको दिन थियो। घरमा आमा सेलरोटी
पोल्न व्यस्त हुनुहुन्थ्यो। म आमाको नजीक गई थचक्क बसेँ।
साह्रै भोक लागेकोले मैले, “ए आमा! लौन मलाई भोक
लाग्यो, केही खानेकुरा दिनुस् न।” भनी आमासँग केही
खानेकुरा मागें। आमा सेलरोटी पोल्नमै तल्लिन हुनुहुन्थ्यो,
“ला यही तातो रोटी खा।” भनी सेलरोटी दिनुभयो। मैले रोटी
भकाभक खान थालें र आमाले पनि रोटी थप्दै जानुभयो। मैले
रोटी खाँदै जाँदा ५ वटा सम्म रोटी खाएको मलाई थाहा थियो,
तर त्यसपछि के भयो, म त बेहोसी पो भएछु। म बेहोसी
अवस्थामै भित्तामा अडेस लागी कपाकप रोटी खानचाहिँ
छोडेनछु। आमाले पनि, “हैन आज यसलाई के भएछ! कति
खान सक्दो रहेछ” भन्दै थपिरहुनु भएछ। अचम्म! बेहोसी
अवस्थामा नै म एकलैले १५ वटा रोटी खाएर सिध्याएछु।

“हैन यसलाई के भयो?” भन्दै घरका सबैले मलाई
आश्चर्य मान्दै के-के सोध्नुभएछ, तर म बोल्नै सकेनछु। जे
सोध्दा पनि ट्वाल्ल हेरिरहने मात्र गरिरहेछु। त्यतिखेर म केही
पनि बोल्न नसकी सुतेछु। भोलिपल्ट पनि मलाई राम्रोसँग होस

खुलेको थिएन। घरका सदस्यहरू मलाई तङ्ग्याउने उपायको खोजीमा यताउता दौडदुप गरी घरेलु औषधी बनाएर मलाई खुवाएछन्।

त्यसपछि मात्र बेलुकीपख ममा होस् आयो। तरपनि धेरै बोल्न सकिनँ। “हिजो तँ कोसँग कहाँ गएको थिइस्?” भनी आमाले सोध्नुभयो। मैले पनि, “उ पल्लो गाउँका साथीहरूसँग बजार घुम्न गएको थिएँ” भनी जवाफ दिएँ। त्यसपछि बुबा ती साथीहरूकहाँ गएर के-के भएको सबै कुरा सोध्नुभएछ। सुरुमा त ती साथीहरूले बुबासँग डराएर केही पनि भन्न आँट गर्न सकेनछन्। बुबाको केही हप्काई र केही सम्भाईपछि साथीहरूले बल्ल वास्तविकता बताएछन्। त्यसपछि बल्ल घटनाको पर्दाफास भयो। ती उछृङ्खल साथीहरूले मलाई भुक्क्याएर मिठाई भित्र मादक पदार्थ भाड मिसाएर पो दिएका रहेछन्।

हाम्रा गाउँघरका बूढा बाजेहरूले भन्ने गरेका उखान जस्तै, “खान पायो भनेर क्वाप्प नखानू, बोल्न पायो भनेर प्वाक्क नबोल्नू अनि बस्नु पायो भनेर थ्याच्च नबस्नू” भन्ने कुरा मैले राम्ररी सम्भेँ। अहिले पनि त्यस बजारमा जब जान्छु, किशोर अवस्थामा घटेको त्यो घटना हिजो जस्तै लाग्छ।

Eating Sweets

My home is located in a lovely village in the Sharlahi District. Our village is very pleasant. There is a beautiful forest near our village. There are nice trees and flowers in that forest. Not only that, sometimes the singing of birds can also be heard. To see such a view and hear those sounds would make the heart joyful.

I used to go to forest with friends to collect firewood, grass and to eat various kinds of jungle fruit. Sometimes I would go fishing and play with a slingshot with friends. In this way, I passed my teenage years.

One day, my friends and I went to visit a small market near the village. After we reached the market, we separated into two groups and started to look around. Maybe because the market opens only once a week, there were lots of people. Because we were short in height, it was easy for us to go about pushing our way through the crowds. In this way, we made our way through, but some of the older people didn't appreciate such behavior and so they were angry with us.

In this way, we continued walking here and there like small chicks. We were to meet again as a

group at the same place from which we had separated and wait for each other. All of the friends arrived one by one. Among them, I was the only honest person. I didn't know that my friends had brought something in their hands. Some of them were whispering to each other and looking at me.

Then, one of my friends put something in my hand and said, "Hey, friend, have some sweets!", I tasted it. It was really delicious and sweet. I ate it, enjoying the taste. My friends gave me some more of the same sweet. I ate more because of its sweetness. "OK, eat more", a friend said and gave me yet more. Since it was delicious, I happily ate it.

After some moments of eating that sweet, I felt something in my stomach and started to feel a little uneasy. For no reason, I felt like laughing. Then, covering my mouth with my hand, I began to laugh. My friends asked me, "Hey man, tell us what happened, why you are laughing?" and started to whisper to each other and they also laughed, teasing me.

I was feeling dizzy. I felt as though the ground was shaking, and it looked to me that all the objects were swirling around me. After a moment, I felt like I was losing consciousness. I didn't notice

that my friends were talking and laughing. Then I ran home, leaving them there. Often I fell on the road. However, I managed to reach home before the sun set.

It was the day of the Maghesankranti festival, and my mother was busy making sel roti (a kind of Nepali bread). I was feeling totally strange. I was hungry, so I asked my mother, "Mother, I'm so hungry. Please give me something to eat." Since my mother was busy making sel roti, she said, "Have these warm pieces of bread." She gave me some sel rotis without paying any attention to me. I kept eating all the rotis, and mother was giving me more. I remembered eating up to five rotis, but after that I didn't know what I was doing and then I lost consciousness. Though I was unconscious against the wall, I was still continuing to eat the rotis. Mother also continued to add rotis to my plate saying, "How can you eat so much!" In an unconscious condition, I had eaten as many as fifteen rotis.

Saying, "What happened to this boy?", my mother was afraid. All my family asked me various questions, but I was unable to respond to what they asked me but was just staring unconsciously. Then, I spoke and slept. The next day I still was not fully conscious. My family members ran here and there

searching for ideas to help me get well and they also gave me homemade herbal medicine.

Finally, in the evening, I regained consciousness but still was unable to speak much. My mother asked, "Who were you with yesterday while going to market?" "Friends from the next village were with me", I answered. After that father went to those friends and asked them all kinds of questions. At first they couldn't say anything because of fear. After my father threatened and persuaded them, the truth came out, and then it was clear what the reason was behind what had happened. Those naughty friends had mixed hemp in those sweets and had given them to me.

I remembered the saying of the old people in our village, "Don't eat quickly even if you get to eat; don't speak quickly even if you have an opportunity to speak and don't sit down quickly even if you get to sit." Even now, whenever I go to that market, I feel as though that event that happened in my teenage years happened just yesterday.

पिपल पुस्तकको प्रयोग कसरी गर्ने ?

१. दर्शकलाई आवरण पृष्ठ देखाउनुहोस् र शीर्षक पढ्नुहोस् । त्यसपछि, उहाँहरूलाई यो पुस्तक के को बारेमा हो जस्तो लाग्यो, छलफल गर्न लगाउनुहोस् ।
२. दर्शकलाई आवरण पृष्ठमा देखिएको चित्रको बारेमा छलफल गर्न दिनुहोस् । (जस्तै: चित्रमा के देख्नुहुन्छ ?)
३. किताब जोडसँग पढ्नुहोस् । पढ्दाखेरी आफ्नो औला अथवा प्वाइन्टर (सूचक) ले प्रत्येक पढिरहेको वाक्य देखाउनुहोस् ।
४. वाक्यलाई जोडसँग पढ्नुहोस् र उहाँहरूलाई आफूसँगै दोहोर्‍याउन लगाउनुहोस् । यसो गर्दा पनि आफ्नो औला वा प्वाइन्टरले पढिरहेको वाक्य देखाउनुहोस् ।
५. दर्शकलाई ३ देखि ४ जनासम्म पर्ने गरी स-साना भुण्डमा विभाजित गर्नुहोस् । प्रत्येक भुण्डलाई एक पटकमा एउटा वाक्य वा पूरै एक पाना जोडसँग पढ्न लगाउनुहोस् ।
६. त्यसपछि, प्रत्येकलाई पूरै किताब जोडसँग पढ्न लगाउनुहोस् । अथवा,
  - ❖ प्रत्येकलाई पटकमा एउटा वाक्य वा एक पाना पूरै पढ्न लगाउनुहोस् ।
  - ❖ यदि कोही आफै पढ्न नसक्ने हुनुहुन्छ भने कोही एक जनालाई सहयोग गरिदिन अनुरोध गर्नुहोस् ।
७. कथाको बारेमा केही प्रश्नहरू सोध्नुहोस् । किताबको अन्तिम पृष्ठमा भएका प्रश्नहरूलाई निर्देश गर्नुहोस् ।

गीन्की पर्च कूराको

१. ईसे बाट होसे भर्मीओ जीबनाड सेन छान्च हो?
२. लाफाकोखाटा ही-ही जाट्च जाट्नीया?
३. लाफाकोखाटा होसे भर्मी कूलाक् नूँवा?
४. लाफाकई होसे भर्मीकी ही कासा?
५. जीहीच मीठाय्याड लाफाकई ही मोलाकार ज्याकी याहा?
६. मीठाई ज्याच नूड्लाक् होसे भर्मीकी ही छान्न नूँवा?
७. मोर्चबाटे होचेई ही डाडा?
८. होसे भर्मीओ मोये ही जाट्चन लेया?
९. होसे भर्मीकी डाक्की योका मायोका?
१०. होसे भर्मीए कूडीक्टर रोटो ज्यालेसा?